

Sunddal kommune  
Postboks 94  
6601 Sundalsøra

Finansdepartementet  
Postboks 8008 Dep  
0030 Oslo

## **Høring om forslag til endring i eiendomsskatteloven**

Du har nå fått post fra Sunddal kommune. Første side er generell informasjon. På side to følger brevet fra kommunen.

### Sikker digital post

Vil du motta digital post fra det offentlige ett sted, miljøvennlig og sikkert?

Hvis du allerede har en digital postkasse trenger du ikke å foreta deg noe. Digital post er gratis å bruke, det er miljøvennlig og alle viktige brev er samlet et sted. Næringsliv og innbygger vil motta digital post på [www.altinn.no](http://www.altinn.no).

### Vil du fortsatt motta post på papir

Hvis du ikke har en digital postkasse fra før av, får du brev på papir som før. Har du allerede en digital postkasse, men ønsker å reservere deg, kan du gjøre det ved å ringe gratis på 800 30 300 eller reservere deg på [www.norge.no](http://www.norge.no).

### Endre kontaktinformasjon

Du får varsel på SMS eller e-post når du mottar brev i din digitale postkasse. Du kan endre kontaktinformasjonen (SMS og e-post) i din digitale postkasse eller på [www.norge.no](http://www.norge.no).

### Hvorfor trenger jeg digital post når jeg har e-post?

Det offentlige kan ikke sende sensitiv informasjon, som for eksempel helseopplysninger, på e-post. Manglende kryptering i e-postløsninger gjør dette til en svært usikker kanal. Digital post er kryptert og er derfor en sikker kanal som nå innføres i alle landets kommuner.

Med vennlig hilsen

Per Ove Dahl  
rådmann





**Sunndal kommune**  
**Økonomiavdelingen**

Finansdepartementet  
Postboks 8008 Dep  
0030 OSLO

**Melding om vedtak**

**Deres ref:**  
12/388 SLHWR/KR

**Vår ref**  
2015/1321-5

**Saksbehandler**  
Gunnvald Granmo

**Direktetelefon**  
71 69 90 77

**Dato**  
11.09.2015

**Eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk - høring**  
**Høring om forslag til endring i eiendomsskatteloven**

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

Med hilsen

Gunnvald Granmo  
økonomisjef

---

**Postadresse**

Postboks 94, 6601 Sunndalsøra

**E-post:**

post@sunndal.kommune.no

**Besøksadresse**

Rådhuset

**Internett**

[www.sunndal.kommune.no](http://www.sunndal.kommune.no)

**Telefon**

71 69 90 00

**Telefaks**

71 69 90 01

**Bank**

4202.59.12564

**Org.nr**

964 981 604



## Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	55/15	02.09.2015

### Høring om forslag til endring i eiendomsskatteloven

#### Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre har behandlet utsendt høringsforslag knyttet til foreslåtte endringer i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 og fattet følgende vedtak:

Sunndal kommunestyre mener foreslått lovendring mangler konsekvensvurdering. Lovforslaget må sendes tilbake til Finansdepartementet for å få en forsvarlig konsekvensutredning før dette eventuelt kan fremmes på ny.

De foreslåtte endringene i eiendomsskatteloven vil få store følger for lokal sysselsetting og det kommunale tjenestetilbudet dersom kommunene ikke blir fullt ut kompensert for inntektsbortfallet på varig basis.

Sunndal kommunestyre ønsker at det fortsatt skal være mulig for lokalsamfunn å skatlegge ressurs- og arealbruk lokalt. Sunndal kommunestyre ønsker derfor ikke at gruppen «verker og bruk» skal opphøre som egen kategori i eiendomsskattesammenheng.

Sunndal kommunestyre kan ikke se at den foreslåtte omleggingen vil medføre betydelige forenklinger i lovverket. Dagens lovverk har gjennom lang tids bruk og en omfattende rettspraksis medført relativt få konflikter. Det mest konstruktive må være å forbedre gjeldende lovverk ytterligere fremfor å skape endringer som reiser nye uavklarte problemstillinger.

Sunndal kommunestyre mener sysselsettingseffekten i bedriftene som følge av endringene i lovverket er lite dokumentert. Høringsnotatet ser også helt bort fra sysselsettingseffekten knyttet til bruken av dagens eiendomsskatteinntekter lokalt.

Sunndal kommunestyre støtter derfor ingen av forslagene til endringer i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 som fremkommer i høringsnotat fra Finansdepartementet datert 18.06.2015.

Høringssvaret er fattet innen utgangen av høringsfristen den 18.09.2015 og det delegeres til kommunes administrasjon å besørge at dette behørig blir registrert på regjeringens hjemmeside.

### **Behandling i Kommunestyret - 02.09.2015**

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

#### **Vedtak:**

Sunnal kommunestyre har behandlet utsendt høringsforslag knyttet til foreslåtte endringer i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 og fattet følgende vedtak:

Sunnal kommunestyre mener foreslått lovendring mangler konsekvensvurdering. Lovforslaget må sendes tilbake til Finansdepartementet for å få en forsvarlig konsekvensutredning før dette eventuelt kan fremmes på ny.

De foreslåtte endringene i eiendomsskatteloven vil få store følger for lokal sysselsetting og det kommunale tjenestetilbudet dersom kommunene ikke blir fullt ut kompensert for inntektsbortfallet på varig basis.

Sunnal kommunestyre ønsker at det fortsatt skal være mulig for lokalsamfunn å skatlegge ressurs- og arealbruk lokalt. Sunndal kommunestyre ønsker derfor ikke at gruppen «verker og bruk» skal opphøre som egen kategori i eiendomsskattesammenheng.

Sunnal kommunestyre kan ikke se at den foreslåtte omleggingen vil medføre betydelige forenklinger i lovverket. Dagens lovverk har gjennom lang tids bruk og en omfattende rettspraksis medført relativt få konflikter. Det mest konstruktive må være å forbedre gjeldende lovverk ytterligere fremfor å skape endringer som reiser nye uavklarte problemstillinger.

Sunnal kommunestyre mener sysselsettingseffekten i bedriftene som følge av endringene i lovverket er lite dokumentert. Høringsnotatet ser også helt bort fra sysselsettingseffekten knyttet til bruken av dagens eiendomsskatteinntekter lokalt.

Sunnal kommunestyre støtter derfor ingen av forslagene til endringer i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 som fremkommer i høringsnotat fra Finansdepartementet datert 18.06.2015.

Høringssvaret er fattet innen utgangen av høringsfristen den 18.09.2015 og det delegeres til kommunes administrasjon å besørge at dette behørig blir registrert på regjeringens hjemmeside.

#### **Vedlegg**

- 1 Høringsbrev
- 2 Høringsnotat om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner

## **Saksopplysninger**

Finansdepartementet sendte den 18.06.2015 ut forslag om endring i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eiendomsskattelova) på høring. Høringsfristen er satt til 18. september 2015. I høringsnotatet er det lagt fram to alternative forslag til endring:

Etter dagens regelverk skal arbeidsmaskiner mv. tas med i eiendomsskattegrunnlaget når maskinen er å anse som tilstrekkelig integrert i det faste anlegget. Regelen har blitt kritisert for å være skjønnsmessig og gi lite forutsigbarhet.

Alternativ 1 innebærer at produksjonsutstyr og –installasjoner skal fritas for eiendomsskatt.

Alternativ 2 innebærer at «verk og bruk» opphører som egen kategori i eiendomsskatteoven med den følgen at slike anlegg beskattes etter reglene for næringseiendom. Dette innebærer at produksjonsutstyr og –installasjoner fritas for eiendomsskatt. Det vil også medføre at man går bort fra gjenanskaffelsesprinsippet som hovedregel for verdsettelse.

Det utsendte høringsnotatet har få vurderinger av de økonomiske konsekvensene av lovforslaget. Tallmaterialet er lite konkret, og det bemerkes også at tall som fremkommer er å betrakte som svært usikre. Høringsnotatet inneholder heller ikke noe om hvordan inntektsbortfall som følge av lovforslaget skal kompenseres.

Dersom lovforslaget blir innført betinger dette også en omtaksering av berørte anlegg, noe som nødvendigvis vil ta noe tid. Det er derfor foreslått at lovforslag fremmes i en egen proposisjon eller i revidert nasjonalbudsjett for 2016, slik at endringene kan tre i kraft fra eiendomskatteåret 2017.

Administrasjonen i Sunndal kommune har sett på de økonomiske konsekvensene av forslagene, og begge alternativene som skisseres i forslaget vil gi store økonomiske konsekvenser i form av tap av inntekt fra eiendomsskatt. Tapet anslås i størrelsesorden 20 til 25 millioner kroner. Kostnadene med omtaksering vil også være betydelige.

## **Vurdering**

Det er fra flere hold reagert sterkt på regjeringens forslag om fjerning av eiendomsskatt på arbeidsmaskiner i verk og bruk. Forslaget følger opp regjeringens uttalelse i Sundvolden-plattformen om å fjerne eiendomsskatten på arbeidsmaskiner. Disse signalene har vært kjent lenge, men man kan ha forståelse for at en slik endring, med svært stor betydning for enkelte lokalsamfunn, og som fremmes like før sommerferien kan skape frustrasjon. Høringsfristen er i tillegg meget kort.

Forslaget vil uavhengig av valg av alternativer endre betydelig på dagens regler om at integrert utstyr og maskiner inngår i skattegrunnlaget. Dagens ordning, som medfører at utstyr kan beskattes selv om det faste anlegget/bygningen er av liten verdi, er av størst betydning for nettanlegg (kraftlinjer), kaianlegg, vindmøller og lignende. Her vil nærmest hele verdigrunnlaget for beskatning forsvinne ved innføring av de foreslåtte endringene, uavhengig av alternativ. I tillegg medfører forslaget også at store industrianlegg som eksempelvis Hydro sitt anlegg på Sunndal, får takster som er betydelig redusert i forhold til slik de er med dagens lovgivning. For Sunndal kommune vil omleggingen medføre reduksjon i eiendomsskatt for Statnett sine linjeanlegg på anslagsvis 4,8 millioner eller ca. 90% av dagens eiendomsskatt, og for Hydro vel 17,4 millioner som er ca. 50% av dagens eiendomsskattinntekt. For Telenor sine anlegg vil nesten hele verdien bli borte, mens det for en del andre bedrifter vil være mindre utslag. Forslaget betinger også fullstendig omtaksering av alle slike anlegg, noe som vil innebære en betydelig kostnad for kommunen.

Begrunnelsen for regjeringens forslag er at fjerningen av eiendomsskatt vil stimulere til større investeringer, og økt satsning innenfor næringslivet. Det poengteres også at verdsettelsesprinsippene i enkelte høve har vært omstridt, og at det har vært en del rettsaker knyttet til disse. Det fremheves også som et moment at skatten er uforutsigbar for bedriftseierne.

I forhold til bedriftene vil redusert eiendomsskatt kunne gi økte overskudd, og dermed noe økning i inntektene til staten i form av vanlig bedriftsbeskatning.

Uavhengig av forslagene vil også lovendringen betinge en omtaksering av berørte eiendommer. Dagens takster må dersom nevnte produksjonsutstyr skal tas ut gjennomgå på nytt for å korrigere verdiene, og det vil også kunne oppstå nye problemstillinger knyttet til avgrensning mellom bygningskroppen og integrert utstyr (hva som skal tas med). Valg av alternativ to medfører en endring av selve verdsettelsesprinsippene som er lagt til grunn i tidligere taksering, og betinger slikt sett en helt ny verdsetting også av den bygningsmessige delen.

#### Forslag til høringsuttalelse til Finansdepartementas forslag om endringer i eiendomsskatteloven:

**Manglende konsekvensutgreiing av lovforslaget:** Det er hevet over enhver tvil at endringen som foreslås i eiendomsskatteloven får betydelige konsekvenser i form av inntektsbortfall til kommunene. For mange kommuner er dette av så stor størrelsesorden at det er umulig å forestille seg at dette kan skje uten noen form for kompensasjon. Siden konsekvensene så åpenbart er betydelige, er det vanskelig å forstå at Finansdepartementet kan fremme slike forslag uten en grundig konsekvensutredning. At regjeringen målsetting lenge har vært kjent gjør dette verre. I høringsforslaget fremgår en del løselige tallanslag, som samtidig fremheves som meget usikre. Det er dermed åpenbart betydelige mangler ved beslutningsgrunnlaget i denne saken, og det er tvingende nødvendig at det igangsettes en ordentlig konsekvensutredning før forslaget eventuelt kan fremmes på ny. En slik utgreiing bør minimum inneholde sikkert tallmateriale, samt konsekvenser for enkeltkommuner som blir berørt. Samt hvordan inntektsbortfallet tenkes kompensert.

**Uklarheter i dagens lovverk:** Dagens lovverk har vært brukt i lang tid, og gjennom denne bruken er det utarbeidet en betydelig rettspraksis. Argumentet for en fullstendig omlegging fordi lovgiver ikke er i stand til å fremskaffe et enhetlig lovverk virker merkelig. Lovgiver burde heller legge til rette for at resultatet fra tidligere rettsavgjørelser bedre kommer til uttrykk i vedtatte bestemmelser,

enn å begynne på nytt med et fullstendig endret regelverk. Dette vil også medvirke til at skattegrunnlagene for bedriftseiere fremstår som mer forutsigbare, samtidig som takseringsjobben vil bli enklere for kommunen. Ut over dette vil nye skiller mellom bygningskroppen og anlegg og installasjoner nødvendigvis måtte skape ny usikkerhet. Dette gjelder kompliserte bygg, og det er jo åpenbart at en markedsmessig salgsvurdering slik man har på boliger, ikke vil være anvendelig. Det vil derfor fort dukke opp nye tolknings spørsmål som ender i retten, og etter endringen er jo rettspraksis innenfor feltet totalt fraværende.

En endring i verdsettingsprinsippene til at beskatningen skal skje ut fra avkastning vil også by på nye utfordringer. De store kompliserte anleggene, som det ofte finnes få av på landsbasis, vil ha lite å sammenligne seg med. Dette gjelder ikke minst innad i den enkelte kommune. En stor del av omleggingen tenderer derfor i retning av statliggjøring av dagens kommunale ordninger ved at de blir langt mer komplisert enn tidligere. Dersom beskatningen da skal skje ut fra lønnsomhet gjennom det enkelte års regnskap, vil jo beskatningen variere sterkt fra år til år. Slike variasjoner ville medføre store utfordringer i forhold til kommunale budsjetter, og i tillegg skape et betydelig byråkrati i forhold til eventuelle fremtidige kompensasjonsordninger. Samtidig vil jo dette være informasjon som ikke er tilgjengelig for kommune, og man må bygge opp et nytt byråkrati knyttet til innhenting av ligningsopplysninger for å få dette til. Endringer i ligning, eller manglende innlevering av regnskap ville jo også gi betydelig merarbeid i forbindelse med utskrivning og fakturering.

**Hvorfor bør disse objektene fortsatt beskattes:** Eiendomsskatten på verker og bruk har vært en stabil skatt de siste 100 årene. Intensjonen da denne ble innført var at det skulle skje en stabil lokal skattlegging på selve substansen i anlegget, uavhengig av eier og det enkelte års overskudd. Tanken var at det skulle være en mulighet for at lokalsamfunnet kunne få inntekt av utnyttelsen av lokale råvarer og lokaliteter, samtidig som det ble en viss kapital igjen til dekning av kostnader til nødvendig infrastruktur de lokale etableringene medførte. I nyere tid er dette ytterligere aktualisert gjennom at det stadig etableres mer globale eierskap, der avstanden mellom verdiskaping og profittsenter kan være betydelig. Denne typen skattlegging motvirker deler av dette, da denne skatten tilfaller lokalsamfunnet der produksjonsbedriften med tilhørende verdiskaping er lokalisert. Det må også være hevet over enhver tvil at mange av disse bedriftene også gir ulemper, eller forringer eller beslaglegger attraktive arealer lokalt. En begrenset skattlegging slik man ser i dag gir da kommunen kompensasjon for disse ulempene.

Regjeringen bruker som hovedargument at skatteletten fjerningen av denne eiendomsskatten medfører vil gi økte investeringer og økt sysselsetting som resultat. Sunndal kommune kan ikke direkte se denne sammenhengen, og har liten tro på at skattelette i millionklassen til for eksempel Statnett vil gi nevneverdig flere arbeidsplasser. Et moment som også er viktig i denne sammenhengen er at av variable kostnader innenfor offentlig sektor vil det meste gå til å lønne ansatte. En kutt i inntekter til kommunen vil dermed direkte måtte medføre reduksjon i antall ansatte som sykepleiere og lærere. Tjenester som i større grad trengs å utvides enn å bli redusert. Endringen vil dermed gi økte overskudd til bedriftseierne direkte på bekostning av dagens sysselsetting innenfor offentlig tjenesteproduksjon. Et tilleggsmoment vil også være at der lokalsamfunnet har investert betydelige midler i forbindelse infrastruktur ved etablering av bedrifter, vil inntektsgrunnlaget for disse investeringene kunne forsvinne over natta, mens utgiftene vil vedvare over tid. I mange tilfeller er det jo også disse investeringene som har gjort det attraktivt og lønnsomt for bedriften å etablere seg nettopp her. Ut over tilrettelegging og kostnader målt direkte i kroner er det hevet over enhver tvil at installasjoner som kraftlinjer, vindmøller eller store industrianlegg også legger beslag på, eller begrenser bruken av lokale



arealer. Inntektene fra eiendomsskatten har da også vært en måte å kompensere ulemper lokalt i forhold til storsamfunnets behov. En fjerning av disse insentivene vil således medføre at lokalsamfunnet vil ha en betydelig større skepsis når slike store inngrep skal lokaliseres.

### **Oppsummering:**

Sunnadal kommunestyre mener foreslått lovendring mangler konsekvensvurdering i forhold til økonomiske spørsmål som inntektsbortfall til kommunene. Tilsvarende gjelder også kostnadene ved omtaksering av berørte anlegg som følge av omleggingen. Lovforslaget må ha en forsvarlig konsekvensutredning før dette eventuelt kan fremmes på ny.

Sunnadal kommunestyre ønsker at det fortsatt skal være mulig for lokalsamfunn å skattlegge ressurs- og arealbruk lokalt. I et globalisert samfunn med flytting av bedriftenes overskudd mellom globale profittsentra er det økende behov for mulighetene for lokal skattlegging uavhengig av eierstruktur. I den grad disse bedriftene kan gi negative konsekvenser for lokalsamfunnets egen arealbruk er også dette en skattlegging som kompenserer noe av disse ulempene direkte til lokalbefolkningen som er berørt.

Sunnadal kommunestyre kan ikke se at den foreslåtte omleggingen vil medføre betydelige forenklinger i lovverket. Dagens lovverk har gjennom lang tids bruk og en omfattende rettspraksis medført relativt få konflikter. Det mest konstruktive må være å forbedre lovverket ytterligere fremfor å skape endringer som reiser nye uavklarte problemstillinger.

Sunnadal kommunestyre mener sysselsettingseffekten i bedriftene som følge av endringen er lite dokumentert. Høringsnotatet ser også helt bort fra sysselsettingseffekten knyttet til bruken av dagens eiendomsskatteinntekter lokalt.

Sunnadal kommunestyre mener de foreslåtte endringene bidrar til å bevege en kommunalt styrt skattelegging over til å nærme seg en statliggjøring. Både gjennom at en stor del av det kommunale inntaksgrunnlaget blir fjernet, på bekostning av økning i det statlige. Samtidig som verdsettingen byråkratiseres bort fra lokaldemokratiet og lokale takstmenn.

